

جزوه آموزشی کارت بازرگانی

(ویژه متقاضیان)

کارت بازرگانی

نگاهی به سابقه، قوانین و روال اجرایی

مدرس: ساسان خدایی

۱- پیشگفتار

۱-۱- ورود کارت بازرگانی به عرصه صادرات

۱-۲- ورود کارت بازرگانی به عرصه واردات

۲- اهداف کارت بازرگانی

۲-۱- کارت بازرگانی چگونه جواز یست؟

۲-۲- کارت بازرگانی تجاری

۲-۳- کارت بازرگانی خدماتی

۲-۴- کارت بازرگانی موردی

۲-۵- کارت بازرگانی تولیدی/صنعتی

۲-۶- کاربردهای رایج کارت بازرگانی

۲-۷- در چه مواردی، اخذ کارت بازرگانی لازم نیست؟

۲-۸- چه افرادی نمی توانند جهت اخذ کارت بازرگانی اقدام کنند؟

۳- فرآیند صدور کارت بازرگانی

۷- کارت بازرگانی بعد از انقلاب

۸- آخرین تحولات قانونی در حوزه کارت بازرگانی

۹- صدور و تمدید کارت بازرگانی

۹-۱- ورود به سامانه

۹-۲- ورود به کارتابل

۱۰- برخی ملاحظات فنی در خصوص کارت بازرگانی

۱۰-۱- تغییر در اطلاعات کارت (حقیقی)

۱۰-۲- تغییر در اطلاعات کارت (حقوقی)

• چکیده

یکی از دلایل شکل‌گیری کارت بازرگانی در نظام تجاری کشور تلاش برای جمع‌آوری و سازماندهی آمار و اطلاعات فعالان تجارت خارجی و احقاق حقوق دولت با استفاده از ابزار کارت بازرگانی بوده است. کارت مجوزی برای اشتغال به صادرات و واردات است و البته در حال حاضر برای دریافت آن، عضویت در اتاق‌های بازرگانی به منظور کسب آموزش و مداخله در نحوه اداره نهادهای اتاق، گاه اجباری و گاه اختیاری بوده است. کارت بازرگانی سندی است که از آن برای شناسایی فعالان تجارت خارجی استفاده می‌شود. بر این اساس، دولت و سایر نهادهای جامعه اعم از بخش خصوصی یا دولتی، فعالان عرصه تجارت خارجی را شناسایی نموده و لیاقت و توانایی آنان را برای حضور در بازرگانی خارجی کشور پیش از ورود، ارزیابی می‌کنند. این کارت توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی صادر شده و به تایید سازمان صنعت، معدن و تجارت هر استان می‌رسد. از مهم‌ترین کاربردهای کارت بازرگانی می‌توان به ثبت سفارش و ترخیص کالا، واردات از مناطق آزاد و صادرات و واردات کالا بصورت تجاری اشاره نمود.

اگر چه یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌های کارت بازرگانی، برنامه‌ریزی برای هدفمندسازی ارائه تسهیلات و کمک‌ها در جهت حمایت از تجارت خارجی کشور می‌باشد ولیکن فرآیند اعطای آن دارای برخی چالش‌هایی است که موجب سوءاستفاده‌های نادرست از این کارت شده و انحراف از تخصیص مناسب تسهیلات دولتی را موجب می‌گردد. دو چالش عمده در فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی، استفاده از آن به عنوان دستاویزی برای دریافت مفاصا حساب بیمه و مالیات می‌باشد بدین صورت که دارنده کارت بازرگانی به هنگام اتمام مهلت اعتبار کارت برای تمدید کارت بازرگانی‌اش می‌بایست از سازمان امور مالیات‌ها و تامین اجتماعی مفاصا حساب مالیات و بیمه خود را اخذ و همراه سایر مدارک مورد نیاز جهت تمدید اعتبار به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ارائه نماید. اما از آنجا که دریافت مفاصا حساب بیمه و مالیات خود یک فرآیند زمان‌بر می‌باشد موجب می‌گردد برخی از بازرگانان به دنبال راه مفری برای فرار از انجام چنین فرآیندهای زمان‌بری باشند که همین امر موجب ایجاد کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف و بازار دلالتی مربوط به آن شده است. بدین صورت که افراد غیربازرگان فرآیند مربوط به اخذ کارت بازرگانی را طی نموده و کارت‌های دریافتی خود را به ازای دریافت مبالغی در اختیار تجار قرار می‌دهند، پس از اتمام مدت اعتبار اینگونه کارت‌ها چون دارنده آن غیربازرگان بوده‌است نیازی به تمدید اعتبار کارت نداشته و لذا فرار مالیاتی و بیمه‌ای رخ می‌دهد. وجود کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف اگر چه به دلیل فرار از اجرای فرآیندهای دریافت مفاصا حساب بیمه و مالیات انجام می‌گیرد اما یکی از مشکلات دیگری که منجر به بروز چنین معزلی می‌شود عدم بررسی کافی شرایط احراز متقاضیان در هنگام صدور کارت بازرگانی و شناسایی و تفکیک بازرگانان از غیر بازرگانان می‌باشد.

در هنگام صدور کارت بازرگانی و شناسایی و تفکیک بازرگانان از غیر بازرگانان می‌باشد.

چالش دیگر کارت بازرگانی به دلیل استفاده و تعریف نامناسب از جایگاه این کارت می‌باشد. همانطور که پیشتر گفته شد کارت بازرگانی مجوزی برای انجام تجارت خارجی در کشور و شناسایی تجار و فعالان عرصه تجارت خارجی می‌باشد. ولیکن مشاهده می‌شود به جهت تعریف اشتباه از جایگاه کارت بازرگانی، اداره کل مالکیت صنعتی اعطای علایم تجاری دارای حرف لاتین را منوط به داشتن کارت بازرگانی نموده است حال آنکه ممکن است متقاضی مربوطه هیچگونه فعالیت تجاری نداشته و نیازی به دریافت کارت بازرگانی نداشته باشد ولیکن به دلیل استفاده نادرست اداره مالکیت صنعتی از کارت بازرگانی، مجبور به طی مراحل اخذ کارت بازرگانی می‌شود که این امر علاوه بر افزایش تقاضای کارت‌های بلااستفاده منجر به نادرست بودن آمار بازرگانان واقعی و نیز عدم امکان برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه می‌شود.

علاوه بر مشکلات گفته شده، چالش دیگر کارت بازرگانی مربوط به فرآیند صدور و عدم وجود تعریف یکسان از برخی شرایط لازم جهت اخذ این کارت می‌باشد. به عنوان مثال، یکی از شروط دریافت کارت بازرگانی ارائه مدرکی دال بر مالکیت یا اجاره‌نامه رسمی برای محل متناسب با رشته فعالیت می‌باشد. متأسفانه مشاهده می‌شود در برخی از استان‌ها ملاک برقراری شرط فوق ارائه سند یک ملک تجاری و یا اجاره‌نامه رسمی یک واحد تجاری است در حالیکه در برخی دیگر حتی به داشتن اجاره‌نامه یا سند مسکونی اکتفا می‌شود. نکته دیگر در خصوص شرط گفته شده آن است که با توجه به پیشرفت علم و وجود تجارت الکترونیکی، این شرط چندان قابل قبول نمی‌باشد چرا که تاجر می‌تواند بصورت الکترونیکی فعالیت‌های خود را مدیریت نماید و نیاز به دفتر کار مشخصی برای مدیریت فعالیت‌های خود نداشته باشد.

با توجه به چالش‌های موجود در فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی جهت بهبود این فرآیند موارد زیر پیشنهاد می‌گردند:

- **پیگیری حذف ماده ۱۸۶ (قانون مالیات مستقیم):** برای تضمین دریافت مالیات در کشور، قانون‌گذار ابزارهای مختلفی را پیش‌بینی نموده که از آن جمله می‌توان به کارت اقتصادی و شماره اقتصادی به عنوان ابزارهایی قوی برای این منظور اشاره نمود. بنابراین جهت تسهیل فرآیند کارت بازرگانی، حذف ماده ۱۸۶ پیشنهاد می‌گردد.

- **هماهنگی با وزارت امور اقتصاد و دارایی برای ساماندهی به نحوه دریافت مالیات:** در صورت عدم امکان حذف ماده ۱۸۶ قانون مالیات مستقیم،

پیشنهاد می‌شود حداقل هماهنگی با وزارت امور اقتصاد و دارایی جهت تسهیل فرآیند اخذ مالیات و صدور مفاصحاسب برای تاجر جهت تمدید کارت

بازرگانی صورت پذیرد.

پیگیری حذف ماده ۳۷ (بیمه تامین اجتماعی): مجوزهای دولتی ابزاری خاص برای تامین اهدافی خاص هستند نه وسیله‌ای جهت تسویه امور مالیاتی و بیمه‌ای. استفاده از مجوزها به عنوان سدی برای بیمه و مالیات، کارایی آنان را بشدت کاهش می‌دهد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد جهت سهولت دریافت و تمدید کارت بازرگانی ماده ۳۷ قانون بیمه تامین اجتماعی از این فرآیند حذف شده و تامین اجتماعی بدنبال راهکاری دیگر جهت دریافت حق بیمه تجار باشد.

هماهنگی با سازمان تامین اجتماعی برای ساماندهی به امور بیمه: در صورت عدم امکان حذف ماده ۳۷ قانون تامین اجتماعی، توصیه می‌گردد حداقل هماهنگی‌هایی با سازمان تامین اجتماعی جهت تسهیل فرآیند اعطای مفاصا حساب بیمه به تجار برای تمدید کارت بازرگانی صورت گیرد.

حذف اسناد مالکیت محل کسب از شرایط تهیه کارت بازرگانی: با توجه به وجود تجارت الکترونیک و عدم نیاز به داشتن دفترکار برای بسیاری از بازرگانان، پیشنهاد می‌شود شرط مزبور از شرایط اعطای کارت بازرگانی حذف شود و جهت شناسایی اقامتگاه متقاضیان کارت، الزام به ثبت اسم متقاضیان در دفاتر ثبت تجاری جایگزین آن شود.

شفاف‌سازی اسناد مالکیت مربوط به محل کسب: با توجه به عدم وجود تعریف یکسان در خصوص اسناد مالکیت در اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان‌های مختلف، در صورت عدم اجرای توصیه قبل، پیشنهاد می‌گردد تعریف واضح و بدون تفسیر و ساده‌ای در این خصوص در آیین‌نامه مربوطه ارائه گردد.

هماهنگی با بانک مرکزی برای هدفمندی اعتبارات بخش بازرگانی: دولت جهت حمایت از تجارت خارجی، اعتباراتی را به بازرگانان تخصیص داده‌است که از طریق بانک‌ها در اختیار آنان قرار می‌گیرد، بانک‌ها نیز برای شناسایی تجار به کارت بازرگانی افراد حقیقی و حقوقی بسنده می‌کنند که این امر موجب سوءاستفاده‌هایی از کارت بازرگانی و انحراف اعتبارات دولتی به سوی غیربازرگانان می‌شود. برای کاهش چنین معزلاتی پیشنهاد می‌شود شرط تخصیص اعتبارات معرفی بازرگانان فعال از سوی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و سازمان توسعه تجارت قید گردد.

- **تصریح جایگاه کارت بازرگانی:** جایگاه کارت بازرگانی در برخی سازمان‌ها بدرستی تعریف نشده است که نمونه آن اداره کل مالکیت صنعتی است که جهت ثبت علامت تجاری دارای حرف لاتین از متقاضی درخواست کارت بازرگانی می‌کنند که این امر اولاً تقاضا برای دریافت کارت بازرگانی افزایش یابد در صورتی که به هیچ وجه هدف صادرات و واردات نیست. ثانیاً منجر به آمار نادرست بازرگانان واقعی و همچنین عدم امکان برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه می‌گردد. در این خصوص می‌توان طی هماهنگی با سازمان مربوطه اقدام به رفع نیاز نمود و شرط مزبور را حذف نمود.
- **رتبه‌بندی کارت بازرگانی:** یکی از مشکلات مهم در خصوص کارت بازرگانی و بازرگانان، عدم تفکیک بین بازرگانان فعال و بازرگانان غیرفعال است چرا که هر دو آن‌ها از یک نوع کارت بازرگانی برخوردارند. این امر موجب می‌شود هیچگونه تفاوتی بین تاجر فعال و غیرفعال در اعطای تسهیلات و اعتبارات وجود نداشته باشد. در صورتی که می‌توان با ایجاد سیستم رتبه‌بندی بازرگانان، اعتبارات و تسهیلات را بسوی بازرگانان فعال هدایت نمود و همچنین تشویق و ترغیبی برای ارتقاء بازرگانان جدیدالورود ایجاد کرد.

۱- پیشگفتار

تعریف کارت بازرگانی: مجوزی است که به دارنده آن اعم از شخص حقیقی یا حقوقی اجازه داده می شود به امر تجارت خارجی بپردازد براساس مقرراتی که در حال حاضر در دست تعریف و اجراست، تعریف اعتبار کارت بازرگانی از تاریخ صدور یکسال می باشد و تمدید کارت بازرگانی نیز با ارائه مدارک لازم برای مدت مذکور انجام می گیرد. سالهاست که سیاست تسهیل تجارت و بازرگانی خارجی و ساده سازی قوانین و مقررات مربوطه مورد تایید قرار می گیرد و اکنون نیز مورد تاکید وزیر صنعت، معدن و تجارت می باشد. در ایران کارت بازرگانی اولین سندی است که هر صادرکننده یا واردکننده برای ورود به عرصه تجارت خارجی می بایست آن را اخذ نماید. البته این سند تا آخرین مراحل هرگونه فعالیت صادرات و واردات، کارایی و کاربرد دارد. ترخیص کالا در گمرکات کشور نیز منوط به ارائه کارت بازرگانی معتبر از طرف شخص متقاضی ترخیص، اعم از صادرکننده یا واردکننده می باشد. کارت بازرگانی مجوزی است که به دارنده آن اعم از شخص حقیقی یا حقوقی به موجب ماده ۲ قانون مقررات صادرات و واردات داده می شود تا به امر تجارت خارجی بپردازد و توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی صادر و به تائید سازمان صنعت، معدن و تجارت هر استان می رسد. اعتبار کارت بازرگانی از تاریخ صدور یکسال تا پنج سال متقاضی می باشد.

کاربردهای کارت بازرگانی عبارتند از:

- ثبت سفارش و ترخیص کالا
- واردات از مناطق آزاد
- مبادرت به امر صادرات و واردات کالا بصورت تجاری

کارت بازرگانی توسط شعب اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در تهران یا شهرستانها به نام متقاضیانی که واجد شرایط زیر باشند برای مدت یک یا پنج سال حسب درخواست متقاضی صادر می گردد که در صورت تائید توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت معتبر خواهد بود. شرایط و تشریفات اخذ کارت بازرگانی بسیار مفصل است.

ثبت در دفاتر تجاری، عضویت در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، امور بیمه و مالیات و پاره ای از امکانات از مهمترین این شرایط می باشد. دارنده کارت می بایست با پیوستن به مرکز آموزش اتاق تعاون ایران یکسال تا پنج سال آن را تمدید نماید. برای تمدید نیز مجموعه ای تشریفات و نیازمندی ها وجود دارد. این فرآیند که جزء مهمی از فرآیند بازرگانی خارجی کشور می باشد با مشکلاتی مواجه است که هم امکان سوء استفاده از آن را میسر نموده و هم پیچیدگی ها و مشکلات زیادی برای بازرگانان واقعی بوجود آورده است. بنابراین

تجدیدنظر در فرآیند صدور و موارد کاربرد و آثار کارت بازرگانی ضروری می باشد.

بدون شک ورود در عرصه صادرات و واردات مستلزم برخورداری از شرایط و زمینه‌هایی است. اگر صدور کارت بازرگانی برای تامین چنین هدفی باشد، بالطبع شرایط صدور و اخذ آن نیز باید متناسب با همین هدف باشد. لذا مرجع صادرکننده کارت بازرگانی می‌بایست توانایی، لیاقت و شایستگی متقاضی کارت برای اخذ آن را احراز نماید. در این صورت کارت به‌عنوان وسیله‌ای خواهد بود که اولاً دولت و سایر نهادهای جامعه اعم از بخش خصوصی یا دولتی، فعالان عرصه تجارت خارجی را شناسایی می‌نمایند. ثانیاً لیاقت و توانایی متقاضی فعالیت در عرصه تجارت خارجی نیز احراز خواهد شد. همچنین برنامه‌ریزی‌ها، تسهیلات و کمک‌ها برای حمایت از بازرگانی خارجی کشور به‌صورت هدفمند در این زمینه تزریق خواهد شد. از طرفی مشکل‌دار بودن این فرآیند موجب می‌گردد که بازرگانان فعال به خوبی شناسایی نشده و کمک‌ها و تسهیلات نیز به صورت مناسب در این زمینه تزریق نگردد و با انحراف مواجه شوند. علاوه بر آن، فعالان تجارت خارجی نیز به جای رویارویی با فرآیندهای تسهیل شده با مجموعه زیادی از مشکلات مواجه خواهند بود. بنابراین لازم است فرآیند صدور کارت، جایگاه کارت بازرگانی و کاربردهای آن مورد بازبینی قرار گیرد.

۱-۱- ورود کارت بازرگانی به عرصه صادرات

در قامت ادبیات و شمایل‌های مدرن امروزی، «قانون تشویق صادرات و صدور پروانه بازرگانی خارجی» مصوب فروردین ۱۳۳۳ را می‌توان نخستین گام برای اعطا مجوز به شهروندان ایرانی جهت فعالیت در عرصه تجارت خارجی از سوی دولت ارزیابی کرد. در ماده (۸) این قانون چنین آمده است که: بازرگانانی که در ایران به تجارت خارجی می‌پردازند باید دارای پروانه مخصوص تجارت خارجی از وزارت اقتصاد ملی باشند. در بهمن‌ماه همین سال نیز «قانون تشویق صادرات و تولید» به تصویب می‌رسد که طبق تبصره ماده (۶) آن، وزارت اقتصاد ملی را مسئول بررسی اطلاعات اتاق‌ها جهت اعطای کارت بازرگانی معرفی می‌کند. هر دوی این قوانین به منظور تشویق صادرکنندگان کالاهای ایرانی تسهیلاتی را در نظر گرفته‌اند، اگرچه از متن این قوانین چنین استیفاء می‌شود که دریافت کارت بازرگانی اجباری نبوده و جنبه تشویقی دارد، اما در عمل از بدو اجرای آنها دیگر امر تجارت بدون کارت بازرگانی امکان پذیر نبوده است. نکته قابل نیز آنکه از بدو پیدایش کارت بازرگانی، اعطای آن بدون پرداخت حق عضویت در اتاق‌ها امکان‌پذیر نشده و مرجع صدور کارت دستگاه دولتی وقت تعیین شد. کارت‌های بازرگانی حق معافیت از عوارض داخلی را برای دارنده خود ایجاد می‌کرد. مهم‌ترین ضامن اجرای روال جدید کارت بازرگانی در عرصه تولید و صادرات نیز معافیت از عوارض بود و بدون کارت بازرگانی فرد شایستگی این معافیت را پیدا نمی‌کرد. با گذشت یک‌سال کارت‌های بازرگانی به واسطه تصویب «قانون تشویق صادرات و تولید» از عرصه صادرات به واردات نیز کشیده شدند.

۲-۱- ورود کارت بازرگانی به عرصه واردات

در مورخ بیست و یک مرداد ۱۳۳۴ «آیین‌نامه اجرایی قانون تشویق صادرات و تولید» به تصویب هیات دولت رسید. که براساس تبصره یک ماده (۱۸) آن، صدور پروانه ورود یا ترخیص کالاهای بازرگانی از گمرک یا گشایش اعتبار برای سفارش کالا منوط به داشتن کارت بازرگانی شد و لذا دامنه عملکرد قانونی کارت بازرگانی از حوزه صادرات به حوزه واردات نیز تسری یافت. البته در این آیین‌نامه نیز کماکان الزامی برای دریافت کارت بازرگانی بیان نشد و دریافت کارت بازرگانی و استفاده از مزایای آن، به رغم عضویت در اتاق‌های بازرگانی، امری اختیاری تلقی شد، هر چند که کاربردهای متعدد ذکر شده برای آن در آیین‌نامه آن را امری الزامی برای صادرات و واردات می‌کرد. این روال اختیاری تا سال ۱۳۵۰ ادامه می‌یابد. از سال ۱۳۵۰ در ماده (۳) مقررات صادرات و واردات متن مشابه‌ای تکرار شده که ورود و صدور کالا به صورت تجاری منوط به داشتن کارت بازرگانی است، مگر در مواردی که صریحا مستثنا شده باشد. لذا برخورداری از کارت بازرگانی جهت تجارت به صراحت قانون امری اجباری می‌شود.

۲- اهداف کارت بازرگانی

کارت بازرگانی به عنوان سندی برای شناسایی فعالان بازرگانی خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بر این اساس، دولت و سایر نهادهای جامعه اعم از بخش خصوصی یا دولتی، فعالان عرصه تجارت خارجی را شناسایی می‌نمایند و همچنین لیاقت و توانایی متقاضی فعالیت در عرصه تجارت خارجی قبل از ورود به این عرصه احراز خواهد شد. علاوه بر آن، برنامه‌ریزی‌ها، تسهیلات و کمک‌ها برای حمایت از بازرگانی خارجی کشور به صورت هدفمند در این زمینه تزریق می‌گردد.

۲-۱- کارت بازرگانی چگونه جواز است؟

همانطور که مطلع هستید، کارت بازرگانی سند یا مجوزیست که به شما مخاطبان عزیز این امکان را می‌دهد که به امر تجارت در سر تا سر دنیا بپردازید. اعتبار کارت بازرگانی از تاریخ صدور، به مدت یکسال است و تمدید مجوز بازرگانی نیز، با ارائه مدارک مورد نیاز برای مدت مذکور انجام می‌پذیرد. قصد نداریم تا خیلی وقت ارزشمند شما را در زمینه ی تعریف کارت بازرگانی بگیریم و بعد از تعریف انواع کارت بازرگانی، به سرعت سراغ مراحل اخذ کارت بازرگانی سریع می‌رویم. انواع کارت بازرگانی را باهم بررسی خواهیم کرد:

- کارت بازرگانی تجاری
- کارت بازرگانی خدماتی
- کارت بازرگانی موردی
- کارت بازرگانی تولیدی/صنعتی

۲-۲- کارت بازرگانی تجاری

حالت پیشفرض و پرتفردار مجوزهای بازرگانی این نوع از کارت می‌باشد که تعریف به صورت دقیق به شرح زیر است: بر اساس تعریفی که گمرک ارائه نموده است، کارت بازرگانی تجاری در حقیقت جواز است، که دارنده‌ی آن چه شخصیت حقیقی و چه شخصی حقوقی باشد، می‌تواند با داشتن آن اقدام به تجارت در عرصه واردات و صادرات کالا نماید. این تجارت از ثبت سفارش و ترخیص کالا تا واردات از مناطق آزاد، حق العمل کاری در گمرک و صادرات کالاهای مجاز را در بردارد.

۲-۳- کارت بازرگانی خدماتی

کارت بازرگانی خدماتی، برای اشخاص حقوقی که مجوز سرمایه گذاری با زمینه فعالیت خدماتی دارند، صادر می‌شود و این افراد باید به اخذ این نوع کارت بازرگانی اقدام کنند. واضح است که دارندگان این کارت تنها در زمینه ی فعالیت خود می‌توانند شروع به واردات کالا نمایند.

۲-۴- کارت بازرگانی موردی

این کارت، تنها برای اشخاص حقیقی و حقوقی که برای یک بار خواهان ترخیص کالاهای خود باشند صادر می‌گردد. به بیان دیگر اگر می‌خواهید که یکبار به امر واردات و یا صادرات بپردازید، این کارت بازرگانی، بهترین گزینه برای شماست، که در زمانی کوتاه می‌توان جهت اخذ فوری آن اقدام کرد.

۵-۲- کارت بازرگانی تولیدی/صنعتی

گرفتن این نوع کارت، برای اشخاص حقوقی که دارای مجوز سرمایه گذاری با زمینه فعالیت تولیدی هستند، مجاز می باشد. دارندگان این کارت می توانند فقط تجهیزات کارگاهی و مواد اولیه مورد نیاز تولید خود را برای کارخانه ها وارد نموده، و پس از تولید به کشورهای خارجی صادر نمایند؛ این نوع از کارت های بازرگانی نیز برای کارخانه دارانی که به امر تولیدات کالاها مشغولند، باید اخذ شود.

۶-۲- کاربردهای رایج کارت بازرگانی

- اجازه واردات از مناطق آزاد
- صادرات و واردات تمامی کالاهای مجاز بازرگانی
- صادر نمودن ویزای تجاری
- صادر نمودن گواهی مبدا
- حق عضویت در اتاق بازرگانی تهران
- برقراری ارتباط با تاجران خارجی و بین المللی
- تبادل و رد و بدل نمودن اطلاعات تجاری در سطح جهان
- شرکت و حضور داشتن در نمایشگاه های ملی و بین المللی داخلی و خارجی
- ثبت نمودن سفارش و ترخیص کردن کالا
- پرداختن به امر صادرات و واردات کالا به صورت تجاری
- مبادرت به حق العمل کاری در گمرک

۷-۲- در چه مواردی، اخذ کارت بازرگانی لازم نیست؟

پنج مورد وجود دارد که از مراحل اخذ این کارت معاف می باشند و برای امور تجاری، نیاز به کارت بازرگانی ندارند:

- کالاهایی که وارد و صادر کردن آنها بنا به تشخیص اداره ی گمرک برای فروختن نمی باشند.
- شرکت تعاونی مرز نشینان کشور.
- پیله‌وران (مانند خرده فروشان)
- ملوانان ایرانی شاغل در شناورهای بین سواحل ایران و سایر کشورها دنیا تردد می نمایند و از خلیج های آزاد عبور می کنند.
- کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور؛ در صورت داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار که در این صورت از گرفتن معافند.

۸-۲- چه افرادی نمی توانند جهت اخذ کارت بازرگانی اقدام کنند؟

مطابق ماده ۷ آیین نامه مذکور، اشخاص زیر نمی توانند به گرفتن مراحل کارت بازرگانی اقدام کنند و یا در صورت اقدام، تقاضای آنها رد می شود؛ این افراد به هیچ عنوان نمی توانند به امر تجارت تجانی مشغول شوند.

- افرادی که مشهور به فساد اخلاقی و سو استفاده باشند و نام آنها به دلیل این فساد بر سر زبان ها باشد.
- ورشکستانی که به موجب اختلاس، سرمایه شان ثبت و ضبط شده و همچنین ورشکستگان در حال موقت که بدهی های آنها تصفیه نگردیده باشند.
- اشخاصی که به علت انجام جرم و جنایت به موجب حکم قطعی از مراجع قضایی، از تمام و یا بخشی از حقوق اجتماعی شهروندان عادی محروم گردیده اند.

۳- فرآیند صدور کارت بازرگانی

تاریخچه صدور کارت بازرگانی به سال ۱۳۳۱ لایحه «تشویق صادرات و صدور پروانه بازرگانی» بر می‌گردد. به‌طور مشخص در آیین‌نامه اجرایی قانون تشویق صادرات و تولید، مصوب هیات دولت سال ۱۳۳۴ قید گردیده «صدور پروانه ورود یا ترخیص کالاهای بازرگانی از گمرک یا گشایش اعتبار برای سفارش کالا منوط به داشتن کارت بازرگانی می‌باشد» که تا کنون تغییرات زیادی در کاربرد کارت بازرگانی و همچنین شرایط صدور آن بوجود آمده است. البته اصل شرط داشتن کارت بازرگانی برای ورود به عرصه واردات و صادرات همیشه ثابت بوده است ولیکن در فرآیند صدور آن تسهیلاتی بوجود آمده است که بارزترین آن راه‌اندازی سامانه هوشمند برای صدور کارت بازرگانی، قطع صدور کارت‌های دفترچه‌ای (از سال گذشته) و صدور کارت هوشمند بازرگانی می‌باشد. صدور کارت بازرگانی از طریق سامانه کارت هوشمند بازرگانی به آدرس <http://www.cscs.ir> انجام می‌گیرد. در این سامانه افراد می‌توانند پس از عضویت و تکمیل مدارک، تقاضای کارت بازرگانی نمایند. صدور کارت بازرگانی طی مراحل ذیل انجام می‌گردد:

۱. **ثبت نام در سامانه و تکمیل اطلاعات.** در این مرحله، متقاضی پس از مراجعه به سامانه و عضویت در آن، اقدام به ثبت اطلاعات می‌نماید. اطلاعات درخواستی شامل اطلاعات مشخصات فردی، کد اقتصادی، مشخصات ثبتی (اطلاعات اظهارنامه ثبت شده در دفاتر بازرگانی)، مشخصات تماس، مشخصات هیات مدیره و سهام داران می‌باشد. همچنین در این مرحله متقاضی باید رشته فعالیت خود را مشخص نماید. بر اساس ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، برای واردات انتخاب حداقل یک رشته و حداکثر سه رشته فعالیت الزامی می‌باشد. برای بعضی از رشته‌ها مثل مواد اولیه، ماشین آلات و ... داشتن مجوز مربوطه مثل مجوز تولید از یکی از وزارتخانه‌های تولیدی الزامی است.

۲. **ثبت فیش‌های پرداختی.** در این مرحله بایستی برای عضویت، هزینه آموزش سازمان بازرگانی و حق تمبر، هزینه مشخص شده به حساب واریز و فیش آن در سامانه ثبت گردد.

۳. دریافت گواهی. پس از طی مرحله اول، متقاضی باید پس از دریافت استعلام‌های لازم از سامانه، اقدام به دریافت گواهی‌های لازم نماید. این گواهی‌ها مربوط به سوءپیشینه، امور مالیاتی، امور گمرک، حساب بانکی و گواهی امضاء می‌باشد.

۴. پیوست مدارک. در این مرحله، باید تصویر مدارک مختلف از جمله مدارک لازم برای دریافت کارت، مدارک ثبتی، گواهی‌ها، اسناد ملک، اسناد متقاضی و غیره در سامانه درج گردد.

۵. ثبت نهایی. در این مرحله پس از اتمام تکمیل اطلاعات و ارسال مدارک، کلیه اطلاعات به متقاضی نشان داده می‌شود که در صورت اطمینان از صحت آن‌ها، برای واحد خدمات بازرگانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ارسال گردد.

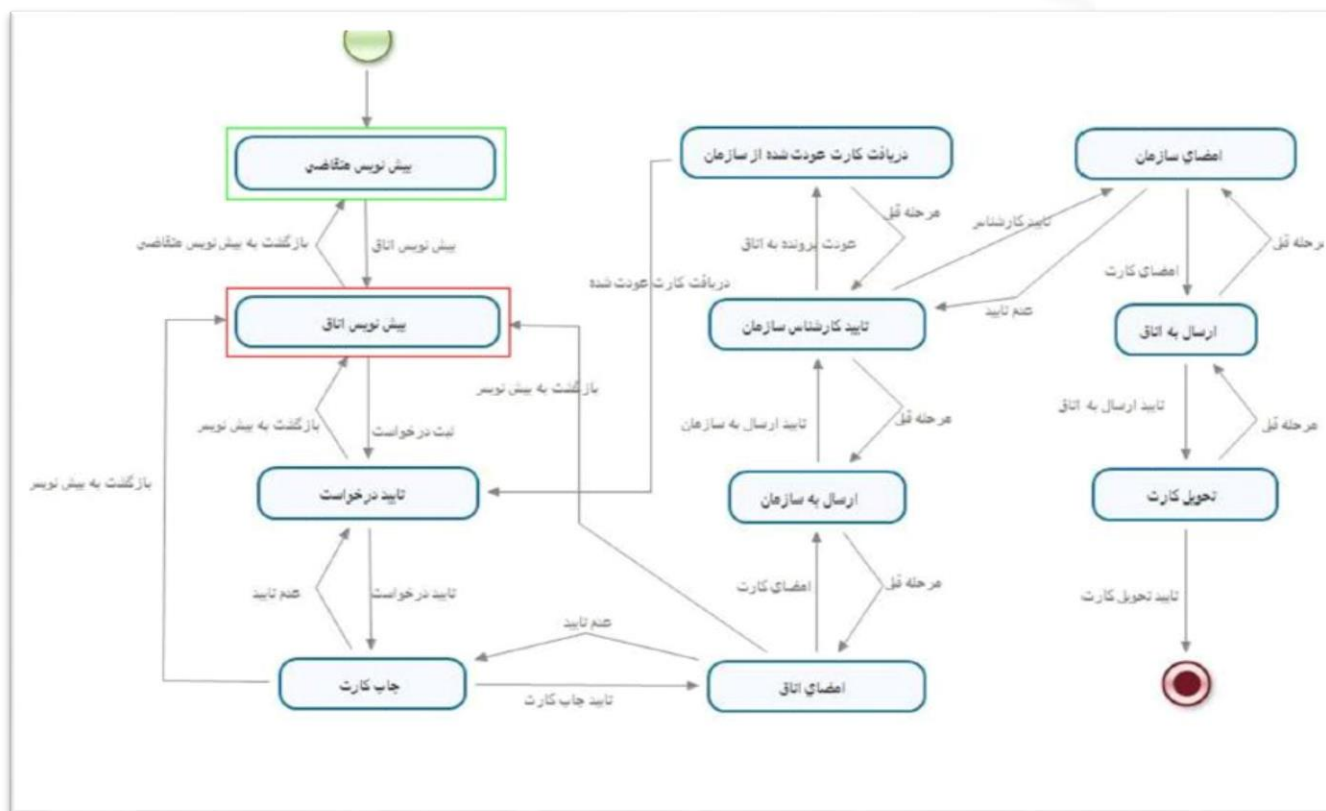
۶. مراجعه حضوری. در این مرحله متقاضی باید همراه با اصل مدارک به کارشناس خدمات بازرگانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان مربوطه مراجعه نماید. این مدارک در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی توسط کارشناس مربوطه رویت و برابر با اصل می‌گردد.

۷. شرکت در کلاس آموزشی. متقاضی می‌بایست دوره‌های آموزش بازرگانی اختصاصی دریافت کارت بازرگانی را سپری نماید.

۸. بررسی کارشناسی در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و مراحل صدور کارت. در این مرحله مدارک متقاضی توسط کارشناس اتاق بازرگانی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت صحت مدارک و شرایط لازم سایر مراحل تا صدور و تایید اعتبار آن در وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز پیگیری می‌گردد.

پس از تایید نهایی متقاضی، کار به اتاق مربوطه منتقل شده و متقاضی در هر زمان می‌تواند با وارد نمودن شماره ملی و کلمه عبور، از روند پیشرفت کار با استفاده از نمودار نمایش داده شده مطابق تصویر زیر، اطلاع حاصل نماید. این تصویر مراحل باقی‌مانده بررسی پرونده و صدور کارت بازرگانی را نمایش می‌دهد.

شکل ۱- مراحل بررسی پرونده تقاضای کارت بازرگانی و صدور آن

مدارک مورد نیاز برای صدور کارت بازرگانی:

1. گواهی عدم سوء پیشینه
2. کارت ملی (پشت و روی کارت)
3. کپی تمام صفحات شناسنامه (حداقل سن ۲۳ سال تمام)
4. کارت پایان خدمت یا معافیت دائم از خدمت سربازی برای آقایان
5. مدرک تحصیلی (حداقل دیپلم)
6. یک قطعه عکس
7. گواهی بانک مبنی بر حسن اعتبار بانکی حساب جاری
8. فرم تعهدنامه دریافت کارت بازرگانی و تصدیق امضاء توسط دفاتر اسناد رسمی
9. گواهی مفاسد حساب مالیاتی آخرین سال عملکرد مبنی بر بلامانع بودن صدور کارت بازرگانی در سال جاری که از تاریخ صدور آن ۳ ماه بیشتر نگذشته باشد
10. اصل دو برگ اصل اظهارنامه ثبت نام در دفاتر بازرگانی که به گواهی اداره ثبت شرکتها رسیده باشد
11. گواهی پلمپ دفاتر دریافتی از اداره ثبت شرکتها
12. کارت کد اقتصادی یا فرم پیش ثبت نام دریافت کد اقتصادی
13. مجوز تولید به نام شخص (جهت واحدهای تولیدی)

۴- موارد معافیت از داشتن کارت بازرگانی

- ۱ - شرکت تعاونی مرز نشینان
- ۲ - ملوانان ایرانی شاغل در شناورهایی که در بین سواحل ایران و سایر کشورها در تردد هستند
- ۳ - پيله وران
- ۴ - کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور در صورت داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار
- ۵ - کالاهایی که صدور آنها به تشخیص گمرک برای فروش نیست

۵- ابطال کارت بازرگانی

مدت اعتبار این کارت حسب درخواست متقاضیان از یک تا پنج سال بوده که در صورت تائید توسط وزارت بازرگانی معتبر است. این کارت به دوشکل ذیل قابل ابطال می‌باشد:

- **ابطال اختیاری/انصراف.** اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی در صورت انصراف از داشتن کارت بازرگانی می‌توانند با مراجعه به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و تعاون اداره کل مقررات صادرات و واردات یا سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها تقاضای ابطال کارت کنند.
- **ابطال اجباری.** در صورتی که بعد از صدور کارت بازرگانی مشخص شود که دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط از شرایط دریافت کارت است و یا بعد از صدور فاقد شرط یا شرایط مذکور شده است، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند نسبت به ابطال کارت اقدام نموده و موضوع را به اطلاع اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران یا اتاق تعاون حسب مورد رساند. در صورتی که این امر برای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یا اتاق تعاون مشخص شود باید موضوع را جهت ابطال به وزارت صنعت، معدن و تجارت منعکس نماید. در ضمن افرادی که مرتکب قاچاق شوند طبق ماده ۳۰ قانون امور گمرک ایران اگر دارای کارت بازرگانی باشند در صورت محکومیت علاوه بر مجازات‌های مربوط از عضویت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی شعب آن در شهرستان به صورت موقت یا دائم محکوم و کارت بازرگانی نیز باطل می‌شوند. در صورتی که موضوع به دادگاه ارجاع شده باشد بنا به پیشنهاد گمرک و تشخیص کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اداره کل گمرک ممکن است بصورت موقت یا دائم از عضویت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران محروم گردند. در هر حال این اقدام مانع از تعقیب مرتکب در مراجع قانونی نخواهد بود.

۶- چگونگی صدور کارت بازرگانی

کارت بازرگانی توسط شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در تهران یا سایر شهرستان‌ها به نام متقاضیانی که واجد شرایط زیر باشند برای مدت یک سال با رشته فعالیت خاص حسب درخواست متقاضی صادر می‌گردد که پس از تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- کارت بازرگانی کلیه شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های مربوط فقط توسط اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تهران یا سایر شهرستان‌ها صادر می‌گردد که پس از تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت معتبر خواهد بود.

تبصره ۲- فهرست رشته فعالیت خاص قابل درج در کارت بازرگانی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با هماهنگی اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌گردد.

- کارت بازرگانی حقیقی برای افراد غیر ایرانی

- شرایط صدور کارت بازرگانی برای اشخاص حقیقی غیر ایرانی به شرح زیر می‌باشد:
- داشتن کلیه شرایط مقرر برای اشخاص ایرانی بااستثنای برگ پایان خدمت وظیفه یا برگ معافیت.
- داشتن پروانه کار و اقامت معتبر
- عمل متقابل کشور متبوع آنها در مورد ایرانیان مقیم آن کشور در موارد خاص که صدور کارت بازرگانی بدون توجه به عمل متقابل کشور متبوع متقاضی به تشخیص وزارت بازرگانی ضرورت داشته باشد، وزارت مذکور می‌تواند مجاز بودن صدور کارت بازرگانی برای این قبیل متقاضیان را بدون رعایت شرط عمل متقابل به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اعلام نماید.

- کارت بازرگانی حقوقی

اشخاص حقوقی اعم از اینکه تشکیل و ثبت آنها در ایران بوده یا تشکیل آن‌ها در خارج از کشور بوده و سپس در ایران به ثبت رسیده باشند برای دریافت کارت بازرگانی باید شرایط زیر را دارا باشند:

- مدیرعامل شرکت باید دارای شرایط مقرر ذیل را دارا باشد:

✓ داشتن حداقل سن بیست و سه سال تمام

✓ داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا برگ معافیت برای آقایان

✓ داشتن حداقل مدرک دیپلم متوسطه

✓ عدم اشتغال تمام وقت و همچنین رابطه استخدامی با وزارتخانه ها و سازمان‌های دولتی و قوای سه‌گانه

✓ عدم ورشکستگی به تقصیر و تقلب

✓ نداشتن محکومیت مؤثر کیفری

✓ داشتن گواهی حضور و موفقیت در دوره‌های توجیهی و حسب مورد

✓ داشتن پروانه کار و اقامت معتبر

✓ عمل متقابل کشور متبوع آنها در مورد ایرانیان مقیم آن کشور در موارد خاص که صدور کارت بازرگانی بدون توجه به عمل متقابل کشور متبوع متقاضی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت ضرورت داشته باشد، وزارت مذکور می‌تواند مجاز بودن صدور کارت بازرگانی برای این قبیل متقاضیان را بدون رعایت شرط عمل متقابل به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اعلام نماید.

- مدیران عامل شرکتهای تعاونی، شرکتهای دولتی و شرکتهای موضوع قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران -مصوب ۱۳۵۸- مشمول محدودیت عدم اشتغال تمام وقت و همچنین رابطه استخدامی با وزارتخانه هاو سازمان های دولتی و قوای سه گانه نخواهند بود.
 - مدیران شرکتهای دولتی، شرکتهای متعلق به نهادهای انقلابی و شرکتهای موضوع قانون حفاظت صنایع ،که حکم مدیریت آنان توسط سازمان دولتی یا نهاد ذی ربط صادر شده باشد، از ارائه گواهی موضوع نداشتن محکومیت مؤثر کیفری معاف خواهند بود.
 - شرکت ها باید دارای شرایط مقرر در اجزای زیر باشند:
 - ✓ داشتن محل کسب متناسب با رشته فعالیت، اعم از ملکی یا استیجاری
 - ✓ داشتن دفاتر قانونی و ارایه اظهارنامه ثبتی
 - ✓ داشتن حساب جاری در یکی از بانک های داخلی و داشتن گواهی عدم چک برگشتی در سیستم بانکی کشور.
 - ✓ عدم ورشکستگی به تقصیر و تقلب
 - ✓ ارائه گواهی سازمان امور مالیاتی ذی ربط مبنی بر عدم بدهی مالیاتی یا تعیین تکلیف آن.
- تبصره -** کارت بازرگانی اشخاص حقوقی با رعایت مفاد بندهای یاد شده به نام شرکت صادر می گردد.

مراحل جدید صدور کارت بازرگانی

در این بخش از مقاله ما اخذ کارت بازرگانی را به صورت کاملاً دقیق و واضح برای شما شرح داده ایم، تا با مطالعه این قسمت بتوانید به دریافت مجوز بازرگانی بپردازید و این کارت را با طی کردن مراحل ساده اخذ کنید:

- وارد نمودن آدرس اینترنتی سپس وارد کردن شناسه ملی متقاضی و ورود کلمه عبور.
- وارد کردن مشخصات متقاضی و اطلاعات شرکت متقاضی بطور کامل و دقیق.
- اطلاعات مربوط به دارنده کارت بازرگانی با دقت تکمیل شود. (عکس پرسنلی رنگی با پشت زمینه سفید، حداکثر حجم ۳۰۰ کیلو بایت)
- اطلاعات ثبتی مطابق با برگه اظهارنامه ثبت در دفاتر بازرگانی وارد شوند.
- وارد کردن اطلاعات تماس و یک نشانی اصلی.
- وارد کردن اطلاعات هیأت مدیره.
- تأیید فرمهای مورد نیاز جهت صدور کارت بازرگانی بعد از دریافت.
- انتخاب حداقل یک رشته فعالیت برای واردات و حداکثر سه رشته.
- اسکن تمامی مدارک مورد نیاز جهت صدور کارت.
- وارد کردن اطلاعات مربوط به فیش های پرداختی.
- اصلاح و ویرایش کل اطلاعات تکمیل شده و سپس تأیید نهایی.

۷- کارت بازرگانی بعد از انقلاب

بعد از انقلاب اسلامی، از آذرماه ۱۳۵۹ مقررات و آیین‌نامه اجرایی کارت بازرگانی به تصویب رسیده است. اهداف و دلایل ارائه کارت بازرگانی به شکل فنی در این تصویب‌نامه ذکر نشده است اما به به برخی موارد کاربرد آن اشاره شده است. در سال ۱۳۶۴ و در ماده (۲) نخستین لایحه مقررات صادرات و واردات بعد از انقلاب، مجلس تصویب نمود که «مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به طور تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است». در قانون مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۶۶ نیز به این نکته تصریح شده است. همچنین در ماده (۳) قانون صادرات و واردات مصوب سال ۱۳۷۲ به این نکته تصریح شده که تنها به اشخاص حقیقی یا حقوقی دارنده کارت بازرگانی اجازه داده می‌شود به امر تجارت خارجی بپردازند. اختیاری و اجباری بودن عضویت در اتاق جهت اخذ کارت بازرگانی هم بعد از انقلاب در یک بازه زمانی تغییر کرده است. اگرچه براساس قوانین مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۶۴ و ۱۳۶۶

-
- بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، شورای انقلاب در جلسه مورخ ۲۴/۰۹/۱۳۵۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۱۰۰۸ مورخ ۱۵/۰۸/۱۳۵۸ وزارت بازرگانی، مقررات و آیین‌نامه مربوط به صدور کارت بازرگانی را تصویب نمود.
 - ماده (۲) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۷/۰۲/۱۳۶۴ مجلس شورای اسلامی: مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به طور تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که براساس ضوابط قانونی توسط وزارت بازرگانی صادر می‌گردد.
 - ماده (۲) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۱/۰۴/۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی: مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به طور تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که براساس ضوابط قانونی توسط وزارت بازرگانی صادر می‌گردد. / تبصره ۱- عضویت در اتاق بازرگانی و صنایع معادن برای متقاضیان و دارندگان کارت بازرگانی اختیاری است / تبصره ۲- دستگاه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی دارای ردیف بودجه‌ای، پیلهوران، شرکت‌های تعاونی مرزنشینان و ملوانان و همچنین واردکنندگان کالای بدون انتقال ارز و صادرکنندگانی که قبل از صدور، بهای کالا را به شعب ارزی بانک‌ها می‌فروشند، از داشتن کارت بازرگانی معاف هستند. / تبصره ۳- وزارت بازرگانی می‌تواند برای شروع به کار صادرکنندگان و واردات کالاهای مورد نیاز تولیدکنندگانی که به طور مستمر نیاز به واردات ندارند و لکن در مواقع لزوم خود رأساً وارد می‌نمایند به مدت محدود یا موردی اجازه صادرات یا واردات بدون کارت بازرگانی صادر نماید.
 - ماده (۳) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۰۴/۰۷/۱۳۷۲ مجلس شورای اسلامی: مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به صورت تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است / تبصره ۱- مرکز آموزش اتاق تعاون ایران که توسط اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران صادر و به تأیید وزارت بازرگانی می‌رسد.

صدور کارت بازرگانی برای متقاضیان بخش خصوصی مشروط به عضویت آنها در اتاق بازرگانی شد، اما در سال ۱۳۶۶ این الزام اختیاری می‌شود. پس از آن به موجب بند (ی) ماده (۲) «قانون اصلاح موادی از قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران» مصوب ۱۳۷۳ و طبق آیین‌نامه اتاق ایران، صدور کارت عضویت جهت تشکیل مدارک صدور کارت بازرگانی اجباری شد. از سال ۱۳۸۸ کارت‌های بازرگانی هوشمند شدند و با راه‌اندازی «سامانه یکپارچه کارت بازرگانی هوشمند»، کارت‌های دفترچه‌ای به کارت‌های الکترونیک تبدیل و ارتباط سامانه کارت به سامانه‌های ثبت احوال (اطلاعات شخص)، پست (اطلاعات محل)، ثبت شرکت‌ها (اطلاعات شرکت) و عملیات الکترونیکی مالیاتی (بدهی مالیاتی) و سامانه جامع گمرکی (بدهی گمرکی) برقرار شد. اگرچه از آن زمان تا کنون هنوز این ارتباط به سامانه ثبت اسناد و املاک کشور برقرار نشده و اجاره‌نامه‌ها به صورت خوداظهاری دریافت می‌شود.

۸- آخرین تحولات قانونی در حوزه کارت بازرگانی

از اول مردادماه سال ۱۳۹۹ روند صدور کارت‌های بازرگانی به سامانه جامع تجارت واگذار شد و گامی مثبت در ارتقای نظام برنامه‌ریزی تجاری کشور از این باب برداشته شد. در واقع، به استناد قوانین و مقررات و اسناد بالادستی از جمله ماده ۳ قانون مقررات صادرات و واردات، بند (ت)، ماده ۶، ماده ۳ آئین‌نامه اجرایی و مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، فرآیند جدید صدور کارت بازرگانی تغییر یافت و روند صدور یا تمدید کارت بازرگانی، از «سامانه یکپارچه کارت بازرگانی هوشمند» به «سامانه جامع تجارت» منتقل شد.

- ماده (۲) مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به طور تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که براساس ضوابط قانونی توسط وزارت بازرگانی صادر می‌گردد. / تبصره ۱- صدور کارت بازرگانی برای متقاضیان بخش خصوصی مشروط به عضویت آنها در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن می‌باشد مگر در موارد استثنایی که به تایید و دستور وزیر بازرگانی با رعایت دیگر شرایط و ضوابط قانونی انجام می‌شود.

- ماده (۲) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۶۶/۴/۱۱ مجلس شورای اسلامی: مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به طور تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که بر اساس ضوابط قانونی توسط وزارت بازرگانی صادر می‌گردد. / تبصره ۱- عضویت در اتاق بازرگانی و صنایع معادن برای متقاضیان و دارندگان کارت بازرگانی اختیاری است.

- ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹ بندهای «ب»، «ه»، «ح» و «ی» ماده ۵ قانون به شرح زیر اصلاح و چهار بند به عنوان بندهای «ک»، «ل»، «م» و «ن» به آن الحاق می‌گردد: «ی»- صدور کارت عضویت طبق آیین‌نامه اتاق ایران جهت تشکیل مدارک صدور کارت بازرگانی.

۹- صدور و تمدید کارت بازرگانی

باستناد قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین نامه مواد ۵ و ۶ آن، ثبت درخواست‌های مرتبط با کارت بازرگانی، نظیر صدور، تمدید، ابطال و سایر فرآیندهای مرتبط با کارت بازرگانی باید توسط بازرگان در سامانه جامع تجارت صورت پذیرد. مراحل ثبت درخواست صدور کارت بازرگانی به شرح ذیل می‌باشد

۹-۱- ورود به سامانه

متقاضیان می‌بایست به سایت سامانه جامع تجارت به آدرس www.ntsww.ir مراجعه و وارد کارتابل خود شوند. متقاضیانی که در سامانه جامع تجارت ثبت نام نکرده‌اند ابتدا باید با انتخاب گزینه ثبت نام در سامانه ثبت نام کرده سپس نسبت به ثبت درخواست صدور و یا تمدید کارت بازرگانی اقدام نمایند. ثبت نام در سامانه جامع با نقش پایه حقیقی صورت می‌پذیرد و در صورت نیاز به اخذ کارت بازرگانی حقوقی، پس از ثبت نام در سامانه و ورود با نقش پایه حقیقی، از صفحه اصلی گزینه «معرفی شرکت» را انتخاب و نسبت به ثبت اطلاعات شخص حقوقی و اخذ دسترسی پایه حقوقی اقدام می‌شود.

۹-۲- ورود به کارتابل

ثبت درخواست‌های مرتبط با کارت بازرگانی از دو طریق «پایه حقوقی» و «پایه حقیقی» امکان‌پذیر است. باید جهت ثبت درخواست‌های مرتبط با کارت بازرگانی حقیقی از نقش «پایه حقیقی» و کارت بازرگانی حقوقی از نقش «پایه حقیقی» استفاده شود. در صورت داشتن نمایندگی پایه حقیقی یا حقوقی، امکان ثبت درخواست‌های مرتبط با کارت بازرگانی برای نماینده نیز امکان‌پذیر است. پس از ورود به کارتابل، گزینه «بارگذاری صلاحیت‌ها» را انتخاب کنید. پس از ورود به این صفحه، کشوی «کارت بازرگانی» را انتخاب و بر روی گزینه «درخواست» صدور برای متقاضیان صدور کارت بازرگانی و یا «درخواست تمدید» برای متقاضیان تمدید کارت کلیک کنید.

پس از انتخاب گزینه مورد نظر، پاپ‌آپ «تعهدنامه کارت بازرگانی» نمایش داده می‌شود. این تعهدنامه جایگزین فرم «دال» گردیده است. در صورت تایید بندهای «اتاق تعاون ایران» مندرج در تعهدنامه، باید تیک مربوطه را فعال و بر روی گزینه «مرحله بعد» کلیک کنید تا وارد صفحه مربوطه شوید. پس از ورود به صفحه درخواست باید اطلاعات درخواستی را تکمیل و تصاویر مربوط به هر بخش را در قسمت پیوست آن بارگذاری کنید.

با توجه به اینکه اطلاعات مربوط به بخش اطلاعات پایه پیش از این توسط خود متقاضی در سامانه جامع ثبت شده است، امکان ویرایش این اطلاعات در فرم حاضر وجود ندارد و در صورت نیاز به تغییر این اطلاعات میبایست از بخش «مدیریت حساب کاربری» اقدام شود. کد پستی دفتر مرکزی برای شخص حقوقی همان کد پستی تعریف شده در بخش اطلاعات پایه است که هنگام ثبت نام متقاضی در سامانه جامع تکمیل شده است. در صورت نیاز به تغییر کد پستی، باید از بخش «مدیریت حساب کاربری» نسبت به ویرایش کد پستی اقدام کنید. شماره شبای نمایش داده شده در فرم مربوط به حساب‌های جاری با دسته چک صیاد، استعلام شده از بانک مرکزی می‌باشد. در صورت نداشتن حساب جاری با دسته چک صیاد امکان ثبت درخواست در سامانه وجود نداشته و متقاضی با خطا مواجه می‌شود. در این صورت باید ابتدا نسبت به افتتاح حساب و اخذ دسته چک اقدام نموده، سپس درخواست خود را در سامانه ثبت نمایند. در هر مرحله از تکمیل اطلاعات، در صورت انتخاب گزینه «ذخیره اطلاعات» در انتهای فرم، اطلاعات وارد شده به صورت «پیش‌نویس» ذخیره می‌شود. پس از تکمیل فرم و جهت ارجاع درخواست به کارشناسان میبایست بر روی گزینه «ثبت درخواست» کلیک کنید. در صورتی که فرم به طور کامل تکمیل شده باشد، درخواست به کارتابل کارشناسان ارجاع خواهد شد و وضعیت درخواست به «در حال بررسی» تغییر خواهد یافت. پس از ارسال درخواست، وضعیت آن در قسمت «وضعیت» به متقاضی نمایش داده می‌شود و با توجه به وضعیت درخواست، یکی از حالات زیر نمایش داده می‌شود: ۱- در حال ارسال، که درخواست در حال ارسال به سامانه اعتبارسنجی می‌باشد. ۲- در حال بررسی، که درخواست جهت بررسی در کارتابل کارشناس سازمان صمت استان قرار گرفته و در حال بررسی است. ۳- در حال بررسی اتاق، که درخواست در سازمان صمت تایید شده و برای بررسی به اتاق بازرگانی ارسال شده است. ۴- در حال چاپ، یعنی درخواست مورد تایید نهایی سازمان صمت و اتاق بازرگانی قرار گرفته است. ۵- نیازمند رفع نقص، یعنی درخواست متقاضی توسط کارشناس ناقص اعلام شده و می‌بایست توسط متقاضی ویرایش شده و قسمت‌های دارای نقص اصلاح شود. ۶- وضعیت رد شده، از نظر کارشناس استان، متقاضی شرایط اخذ کارت بازرگانی را نداشته و درخواست رد شده است. در این وضعیت امکان ویرایش وجود ندارد و جهت ثبت درخواست مجدد، متقاضی میبایست درخواست جدید ثبت کند.

۱۰- برخی ملاحظات فنی در خصوص کارت بازرگانی

۱۰-۱- تغییر در اطلاعات کارت (حقیقی)

جهت تغییرات در اطلاعات کارت بازرگانی، اعم از تغییر کد پستی دفتر مرکزی و سایر موارد مربوط به آن یا تغییر نام و نام خانوادگی، باید درخواست تغییر را در سامانه جامع تجارت ایران ثبت نمائید. به این منظور ابتدا با نقش بازرگان حقیقی وارد سامانه جامع شده و از منوی عملیات پایه گزینه بارگذاری صلاحیت‌ها را انتخاب نمائید. نکته مهم این است که اعمال تغییرات در کارت بازرگانی، تنها برای کارت‌های فعال و دارای اعتبار امکان‌پذیر است. درخواست‌کننده تغییر اطلاعات باید بعد از مطالعه فرم تعهدنامه کارت بازرگانی، تیک مربوط به تایید مفاد تعهدنامه را فعال کرده و روی گزینه مرحله بعد کلیک کند تا فرم مربوط به تغییرات کارت بازرگانی باز شود. چنانچه دارای کارت بازرگانی با شماره قدیم می‌باشید، تیک مربوطه را فعال کرده و شماره کارت قدیم خود را وارد نمائید. اطلاعات پایه شامل نام و نام خانوادگی، نام پدر، کد ملی، پست الکترونیکی، شماره تلفن همراه، تاریخ تولد، کد پستی و شماره تلفن ثابت در فرم درخواست تغییر کارت بازرگانی غیر قابل ویرایش می‌باشند لذا چنانچه نام یا نام خانوادگی تغییر یافته است، باید ابتدا از بخش مدیریت حساب کاربری به روزرسانی اطلاعات کرده و سپس برای اعمال تغییرات در کارت بازرگانی اقدام به ثبت درخواست تغییر نمائید. چنانچه کد پستی دفتر مرکزی تغییر یافته یا نیاز به تغییر اطلاعات لاتین وجود دارد، باید فیلدهای مربوط به آن را تغییر دهید. چنانچه کد پستی دفتر مرکزی تغییر یافته، باید به اصلاح اطلاعات مربوط به محل کسب اقدام نمائید. نهایتاً برای ذخیره تغییرات روی گزینه ذخیره درخواست کلیک نمائید. پس از ذخیره تغییرات، درخواست به صورت پیش‌نویس ذخیره و در صورت نیاز به تغییرات دیگر، یا ثبت نهایی می‌بایست روی گزینه ویرایش کلیک نمائید تا مجدداً وارد فرم مربوطه شوید. برای ثبت و ارسال درخواست به کارتابل کارشناس سازمان صمت، گزینه ثبت درخواست انتخاب می‌شود. پس از ذخیره یا ثبت نهایی درخواست، فرم بسته شده و به صفحه بارگذاری صلاحیت‌ها باز خواهید گشت. در این بخش در قسمت مدیریت درخواست‌ها یک ردیف ایجاد شده که در آن شماره پیگیری درخواست، نوع درخواست، زمان ارسال درخواست و همچنین وضعیت فعلی درخواست نمایش داده خواهد شد. چنانچه فرم درخواست تغییر را ذخیره کرده باشید، می‌توانید در قسمت عملیات گزینه ویرایش را انتخاب کرده تا نسبت به تغییرات دیگر یا ثبت نهایی درخواست اقدام نمائید. چنانچه اقدام به ثبت نهایی درخواست کرده باشید و درخواست در وضعیتی غیر از نیاز به رفع نقص یا پیش‌نویس باشد، تنها قادر به مشاهده درخواست خود و مطالعه توضیحات کارشناس خواهید بود. در فرایند اصلاح کارت

بازرگانی با شش وضعیت درخواست وجود دارد که نشان‌دهنده وضعیت فعلی درخواست و شامل وضعیت‌های ذیل است:

- پیش‌نویس: در این وضعیت شما قادر به ویرایش فرم مربوطه یا ثبت نهایی درخواست می‌باشید.
- در حال بررسی سازمان: در این وضعیت درخواست ثبت نهایی شده و به کارتابل کارشناس مربوطه جهت بررسی ارجاع داده شده است. در این وضعیت گزینه ویرایش، غیرفعال خواهد بود و تنها گزینه نمایش، برای مشاهده درخواست فعال خواهد بود.
- نیاز به رفع نقص: این وضعیت به مفهوم اعلام نواقص از سوی کارشناس جهت رفع آن می‌باشد و در این وضعیت در قسمت عملیات، گزینه ویرایش، فعال خواهد بود تا اقدام به ویرایش نواقص اعلامی از سوی کارشناس بنمائید. همچنین برای مشاهده توضیحات کارشناس می‌توانید از قسمت عملیات روی گزینه توضیحات کارشناس کلیک نمائید.
- رد شده: این وضعیت به مفهوم غیرقابل قبول بودن تغییرات می‌باشد و در این حالت گزینه ویرایش غیرفعال خواهد بود و تنها می‌توانید از قسمت عملیات، توضیحات کارشناس را مطالعه نمائید.
- در حال بررسی اتاق: به مفهوم تایید تغییرات از سوی سازمان صمت و ارجاع درخواست به کارتابل اتاق بازرگانی برای بررسی‌های مربوط به اتاق و همچنین ثبت نهایی تغییرات بر روی کارت بازرگانی می‌باشد.
- چاپ کارت بازرگانی: به مفهوم اعمال تغییرات در کارت بازرگانی و تایید و ثبت نهایی آن می‌باشد.

۲-۱۰- تغییر در اطلاعات کارت (حقوقی)

جهت ایجاد تغییرات در اطلاعات کارت بازرگانی اعم از تغییر کد پستی دفتر مرکزی و سایر موارد مربوط به آن، تغییر مدیرعامل، تغییر نام و یا نام خانوادگی مدیرعامل فعلی و تغییر اطلاعات لاتین می‌بایست درخواست تغییر را در سامانه جامع تجارت ایران ثبت نمائید. به این منظور ابتدا با نقش بازرگان حقوقی وارد سامانه جامع شده و از منوی عملیات پایه گزینه بارگذاری صلاحیت‌ها را انتخاب نمائید. مجدداً تاکید می‌شود که اعمال تغییرات در کارت بازرگانی، تنها برای کارت‌های فعال و دارای اعتبار امکان پذیر است. فرم تعهدنامه کارت بازرگانی را مطالعه کرده و تیک مربوط به تایید مفاد تعهدنامه را فعال کرده و روی گزینه مرحله بعد کلیک کنید تا فرم مربوط به تغییرات کارت بازرگانی باز شود. چنانچه دارای کارت بازرگانی با شماره قدیم می‌باشید، تیک مربوطه را فعال کرده و شماره کارت قدیم خود را وارد نمائید تا فرایند ادامه یابد. اصلاحات اطلاعات پایه‌ای در کارت‌های حقیقی و حقوقی مشابه است. اطلاعات پایه و همچنین کد پستی دفتر مرکزی در فرم درخواست تغییر کارت بازرگانی غیر قابل ویرایش می‌باشند، لذا چنانچه نام یا نام خانوادگی مدیرعامل فعلی و یا کد پستی دفتر مرکزی تغییر یافته است باید ابتدا از بخش مدیریت حساب کاربری اقدام به به روزرسانی اطلاعات نمائید و سپس برای اعمال تغییرات در کارت بازرگانی اقدام به ثبت درخواست تغییر کنید. اطلاعات فیلدهای لاتین در فرم درخواست تغییر کارت بازرگانی در صورتی قابل ویرایش می‌باشند که مقدار متناظر فارسی آن فیلد تغییر کرده باشد، به عنوان مثال در صورت تغییر نام فارسی، امکان تغییر نام لاتین وجود دارد. چنانچه مدیرعامل تغییر کرده باشد، تنها اطلاعات مرتبط با مدیرعامل شامل وضعیت نظام وظیفه، مستندات نظام وظیفه، مدرک تحصیلی، نوع دانشگاه، مستندات مدرک تحصیلی، شماره فرم گواهی سوءپیشینه، مستندات سوپیشینه، رشته تحصیلی مرتبط و مستندات رشته تحصیلی مرتبط قابل ویرایش است. همچنین چنانچه کد پستی دفتر مرکزی تغییر کرده باشد تنها اطلاعات مرتبط با کد پستی دفتر مرکزی شامل نوع محل کسب، کد رهگیری، مستندات اجاره نامه یا سند مالکیت، امکان زدن یا برداشتن تیک مربوط به مناطق، کد کارگاه تامین اجتماعی و نام شعبه و منطقه و مستندات مربوط به آن قابل ویرایش است و سایر فیلدها غیر قابل ویرایش خواهند بود. سایر موارد و گزینه‌های وضعیت درخواست مانند کارت‌های حقیقی است و تفاوتی نمی‌کند.

